

La tribuna

Les dificultats per encarar les reformes pendents

Antoni Martí sembla segregat pels que el van encimbellar per a fer-nos fora del govern

JAUME
Bartumeu

Tornem de vacances i retrobem els mateixos problemes que **Antoni Martí** va deixar sobre la taula el 8 d'agost. I en la mateixa situació.

Sembla haver-hi una opinió, generalment compartida, que només amb reformes aprofundides, per no dir radicals, podrem salvar Andorra del desgavell i la decadència. També és comú escoltar que totes les solucions es coneixen i que només falta la voluntat política, i el valor, de fer-ho.

Després de dues legislatures (2005-2009 i 2009-2011) en les quals els partits guanyadors –PLA 2005 i PS 2009– no tenien la majoria absoluta, la gran victòria de DA va donar a **Antoni Martí** la tranquil·litat de poder tirar endavant totes les reformes anunciades. I de fer-ho sense excuses ni dilacions. Compta amb 22 consellers generals, una majoria tan qualificada que li permet aprovar fins i tot una reforma de la Constitució sense necessitar els vots de l'oposició.

El discurs d'investidura del maig del 2011 va semblar indicar que, efectivament, les grans reformes anunciades es farien sense dilacions ni excuses. Així ho ha estat repetidament anunciant durant dos anys un cap de Govern que s'ha autoqualificat, reiteradament, com a valent.

Però l'espectacle recent de l'endarreriment del projecte de llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques ha deixat en evidència que una cosa es tenir una gran majoria i l'altra tenir la valentia per reformar Andorra. Una valentia que han predicat cada setmana durant dos anys però que no s'exerceix. L'aritmètica parlamentària permetria a DA tirar endavant les reformes però no ha estat així fins ara. Hauré de creure que una aritmètica tan contundent (22 a 3 i 3) està generant mandra i miopia.

Però no hauríem de perdre de vista, ja que parlem de miopia, que **Antoni Martí** està molt condicionat per aquells que el van encimbellar només per a fer-nos fora del Govern.

Antoni Martí no podrà pas aquest mes de setembre –segur que ni s'ho planteja– pretendre que l'oposició parlamentària li posa bastons a les rodes com si fóssim una rèplica del que va fer la Coalició Reformista (**La-**

dislau Baró, Daniel Armengol, Olga Adellach, Carles Enseñat, etc, des del Consell General i **Gilbert Saboya**, des de fora) al nostre govern del 2009 al 2011.

Els tres consellers generals que el passat mes d'abril vam deixar de banda polítics de confrontació constituint un nou grup parlamentari no estem pas en línia de la crítica negativa sistemàtica de la qual els representants destacats de DA que he esmentat són exemples brillants. Els problemes d'**Antoni Martí** són a casa seva.

CADA DIA es nota més que el govern d'**Antoni Martí** no pot actuar sense l'assentiment d'un cert microcosmos. No em refereixo a l'opinió silenciosa, que avui és la immensa majoria del país, sinó a una petita camarilla, sorollosa i egoista.

Perquè se m'entengui bé recorda- re les definicions de camarilla que dóna el diccionari Alcover-Moll:

1. Conjunt de cortesans que tracten habitualment amb el sobirà i tenen influència damunt ell.

2. Conjunt de persones que van juntes habitualment, de manera especial per conspirar o fer malifetes.

Adreçar-se al país per damunt d'aquests microcosmos, empantanejat en els seus privilegis, requereix

un esforç extraordinari, però no impossible.

Aquesta és la primera dificultat de qualsevol esforç reformista a Andorra. Isé del que parlo, per haver patit l'acció subreptícia –que és l'acció d'obrar ocultament per aconseguir quelcom– del que he definit com a camarilla quan estava exercint la responsabilitat de dirigir el Govern.

Però hi ha també una segona dificultat a l'hora de governar Andorra: les expectatives generades davant la instal·lació d'un nou govern fan que els electors exigeixin una ràpida progressió en els resultats esperats. Una progressió que es vol que sigui ràpida. Es pretén que si no és global i immediata al menys que vagi avançant constantment. També en això sé del que parlo.

Però les reformes reals, de veritat, ni es poden fer massa ràpid ni es pot pretendre que no siguin doloroses. Tanmateix s'han de començar. I en dos anys –dos anys de quatre!– el govern de DA, que té el suport de 22 consellers generals ha comunicat molt i reformat ben poc.

Malgrat estar sotmès –no ho negaré– als efectes de les forces d'inèrcia i amb les inevitables friccions, si es volgués realment –cada dia ho dubto més– passar d'un sistema a un altre,

es podria haver avançat. Però no es fa res. I així és evident que les coses només podran fer que empitjorar.

De fet, estem molt més malament que dos anys enrere.

I AQUÍ ENS TROBEM amb una tercera dificultat, que és la d'aconseguir no equivocar-se en l'objecte de la reforma. I fiar-ho tot a una obertura a la inversió estrangera el Govern s'ha equivocat. Més encara quan l'obertura no és sincera i que **Antoni Martí** no ens ha volgut escoltar quan li deïem que sense seguretat jurídica i un marc tributari enllestit i modern seria gairebé impossible aconseguir una arribada d'inversió estrangera que ajudés a rellançar l'economia productiva. Ja es veu cada dia: només arriba i amb comptagotes, val a dir-ho, inversió especulativa.

En qualsevol cas, malgrat aquestes tres dificultats, que reconec explícitament, **Antoni Martí** ja no té excusa. Ha de fer el que va anunciar que faria. Potser li manca la valentia de reconèixer que no pot, o no el deixen. Mana la camarilla. I així anem, aquí caic, allí m'aixeco. ■

Conseller General i membre del Consell Nacional de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra